

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Petra Mikeše v právní věci žalobce: **V. V. H.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne ze dne 21. 11. 2013, čj. MV-46415-5/SO/sen-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 15. 10. 2014, čj. 59 A 117/2013-60,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 12. 1. 2013, čj. OAM-23504-22/DP-2012, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání podle § 56 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobce se v uplynulých pěti letech opakovaně při pobytových kontrolách dopustil přestupků dle § 157 zákona o pobytu cizinců a přestupků dle § 156 téhož zákona, za které mu byly uloženy blokové pokuty.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalované Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou blanketní kasační stížnost. S doplněním důvodů kasační stížnosti stěžovatel spojil i návrh na přiznání jejího odkladného účinku. K tomuto uvedl, že na území České republiky (dále též „ČR“) má vytvořeno rodinné a sociální zázemí, přičemž nucený návrat do země původu by pro něj představoval nenahraditelnou a ve vztahu k důvodům vydání napadeného správního rozhodnutí zcela nepřiměřenou újmu. Naopak přiznáním odkladného účinku nemůže vzniknout újma žádným třetím osobám a není ani v rozporu s veřejným zájmem. V případě vycestování by stěžovatel byl pravděpodobně nucen ukončit své zdejší podnikání a ani případný úspěch ve věci by pak pro něj nebyl dostatečnou satisfakcí, pokud by přišel o svůj zdroj obživy. Nadto i sama cesta a pobyt ve Vietnamu by s sebou nepochybně nesly nutné výdaje. Nepřiznání odkladného účinku by taktéž mohlo představovat zásah do jeho práva na spravedlivý proces, neboť by se nemohl účastnit soudního řízení. V souvislosti se skutečností, že k jeho nucenému vycestování by teoreticky mohlo dojít až v důsledku vydání rozhodnutí

o správním vyhoštění, stěžovatel poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011-100, dle kterého tato „nemůže být podle názoru Nejvyššího správního soudu důvodem ke zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze předpokládat, že cizinec má předejít případné nenahraditelné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území ČR a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu v ČR na určitou dobu.“

[4] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti s jeho přiznáním nesouhlasil. Podle jeho názoru by nenahraditelná újma stěžovateli mohla vzniknout až na základě správního vyhoštění z území ČR, o kterém je rozhodováno v samostatném řízení.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, „jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“

[6] Nejvyšší správní soud po posouzení důvodů uváděných stěžovatelem dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. jsou naplněny.

[7] Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovateli, že vzhledem k jeho stávajícím osobním a rodinným poměrům a tvrzené hrozbě zániku jeho živnosti, jak je stěžovatel vylíčil v návrhu na přiznání odkladného účinku (bod [3] shora), by vycestování z ČR pro něho mohlo znamenat významnou újmu. Nejvyšší správní soud vychází z toho, že pokud by nedošlo k odkladu právních účinků pravomocného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, stěžovatel by neměl oprávnění pobývat na území České republiky, byl by tedy povinen ještě před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu její území opustit. Vzhledem ke shora uvedeným důvodům, které správní orgán prvního stupně vedly k zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu stěžovatele, nelze spoléhat na to, že by měl stěžovatel bez dalšího možnost získat jiný druh pobytového titulu. Potvrzený stav nelegálního pobytu cizince s sebou nese závažné a nevratné důsledky. V každém případě zakládá povinnost cizince vycestovat. V souladu se závěry výše citovaného usnesení čj. 5 As 73/2011-100 nelze souhlasit s tím, že by povinnost vycestování vznikla až rozhodnutím o vyhoštění. Správní vyhoštění (§ 118 zákona o pobytu cizinců) je až následný prostředek (nastupující mimo jiné v souvislosti s nelegálním pobytem), který kromě ukončení pobytu cizince na území stanoví i dobu, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie. Bez platného titulu k pobytu je pobyt cizince v České republice v rozporu se zákonem, protiprávní stav nastává nikoliv až vydáním rozhodnutí o vyhoštění, ale v daném případě pozbytím platnosti povolení dlouhodobého pobytu.

[8] Pro výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces je podle názoru Nejvyššího správního soudu vhodné, aby stěžovatel mohl zůstat na území České republiky do skončení řízení o jeho kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení, jak požaduje soudní řád správní, zastoupen advokátem, nelze přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd. (srov. opět shora citované usnesení Nejvyššího správního soudu čj. 5 As 73/2011-100).

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že v daném případě shledal příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí, resp. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a možným vznikem nepoměrně větší újmy stěžovatele, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Dotčení práv třetích osob nebylo tvrzeno a tato možnost z povahy projednávané věci nepřichází v úvahu. Nejvyšší správní soud neshledal ani rozpor s důležitým veřejným zájmem, neboť důvody uvedené v rozhodnutí o neprodloužení dlouhodobého pobytu nezakládají žádná bezpečnostní či jiná rizika pro Českou republiku. Setrvání stěžovatele na jejím území do ukončení řízení o kasační stížnosti (která je projednávána v přednostním režimu) není z tohoto hlediska z rozporu s veřejným zájmem. Ostatně ani žalovaný ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku rozpor s důležitým veřejným zájmem netvrdil.

[10] Nejvyšší správní soud připomíná, že odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu, ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, čj. 2 Afs 77/2005 - 96, č. 786/2006 Sb. NSS). Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti v této věci se tedy až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem pozastavují účinky žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného.

[11] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu